

I Jesu namn. Amen.

Nyårsdagens texter har samlats under rubriken ”I Jesu namn”. En passande rubrik skulle också kunna vara ”Vårt ursprung”. För vi börjar året med att förankras i det judiska arv som formade såväl Jesus som Paulus, liksom våra mässor än idag. Jesus ska omskäras (Luk 2:21), och därmed få del av det förbund som lovats fäderna. Vi får möta den Aronitiska välsignelsen (4 Mos 6:22-27), som är ett tydligt exempel på hur kyrkan (på gott och ont) gjort judiska texter till sina egna; en kristen avslutningen läggs till på den välsignelsen som här anförtros Israels präster.

Mitt fokus ligger dock på Rom 10:9-13;

”Ty om du med din mun bekänner att Jesus är herre, och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad. Hjärtats tro leder till rättfärdighet och munnens bekännelse till räddning. Skriften säger ju: Ingen som tror på honom skall stå där med skam. Det är ingen skillnad på jude och grek; alla har samme herre, och han ger av sin rikedom åt alla som åkallar honom. Ty var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad.”

Här kan man lätt falla i fällan att peka på hur de judar (och andra) som inte bekänner Jesus som herre med nödvändighet är förlorade från frälsningen. Alternativt kan man, i försöken att undvika det, relativisera bort att Jesus har och ska ha en särställning i vår kyrka. Förhoppningsvis kan följande tankar hjälpa i balansen mellan dessa diken.

Paulus använder på olika sätt åtminstone sex texter från den Hebreiska Bibeln i det textavsnitt (10:5-13) som innefattar vers 9-13 (3 Mos 18:5; 5 Mos 9:3; 30:11-14; Ps 106:26; Jes 26:16; Joel 2:32). Det visar tydligt hur väl förankrad Paulus är i sin judiska tradition, och att han argumenterar med bas i de judiska Skrifterna. Samtidigt ger han dem en kristologisk tolkning, och vill visa att det i den Hebreiska Bibeln går att läsa om Jesus. Jesus, menar Paulus, uppfyller Lagen, men ersätter den inte.

Vad säger detta oss? Jo, att det vi möter är en judisk argumentation för en specifik texttolkning (bland många andra), där Jesus används som tolkningsram (t.ex. 10:13 där ”Herre” pekar på Jesus, medan det i Joel 2:32 pekar på JHWH). Paulus är klok nog att förstå att alla inte kommer hålla med om denna tolkning (10:14-21), och mot slutet av kapitel 11 gör han ändock klart att hela Israel ska räddas; Gud backar inte från det löfte som en gång getts.

Om vi lyfter blicken ser vi också något annat. Den fråga Paulus vill besvara här handlar inte om judarnas tro eller otro i relation till Jesus. Nej, frågan i fokus är ”hur kan frälsning erbjudas åt alla, såväl jude som grek, genom Jesus?” Hans svar blir att alla erbjuds en möjlighet till en rätt relation till Gud genom att tro att Jesus uppväckts från de döda och är Herre. Kanske kan en predikan hålla samma fokus?

Vi kan också se hur den munnens bekännelse som Paulus talar om är mer än fina ord. Det är en tidig kristen bekännelse, en frukt av hjärtats övertygelse. Den betyder att man avsäger sig sina egna anspråk på stolthet och ställer sig bredvid den lidande Herre som blev utskämd och plågad, och går i dennes fotspår.

Så vad blir kontentan av detta? Dels bör vi minnas att den fråga Paulus tar sig an handlar om de stora anspråk han gör inför mottagarna i Rom om Jesu frälsningsgärning. Dels att hans sätt att tolka Skrifterna inte var det enda i sin tid eller det enda möjliga. Det innebär att vi måste respektera den som inte håller med, och inse att vi kan och ska bekänna Kristus som Herre utan att diskvalificera dem som inte gör det. Guds frälsningsplaner tycks ändå, tack och lov, övergå vårt förstånd. Att vandra vår kristna väg och bekänna Jesus som Herre får också etiska implikationer – vi står under

Guds ledning, och följer vår Herres exempel.